Theater Utrecht

THEATERUTRECHT.NL

Wat bepaalt wie je bent?

Ibuka

Tekst: Ad de Bont
Regie: Eva Tijken
Spel: Urias Boerleider
Anne van der Burg
Cèlion Kerk

Voorstelling in de klas

Binnenkort bij jou op school / www.ibuka.nl

Design Ralph Booms / Fotografie Jeroen Hofman / Beeldbewerking Pineapple Imaging

01Ibuka_A2.indd 1 15-01-17 15:41

Theater Utrecht
docentenhandleiding *Ibuka*

"Bildung is een proces van persoonlijkheidsvorming, zoals dat zich in de leerling zelf voltrekt. De leerling maakt van zichzelf een eenheid, een integriteit, een samenhangende persoon met een eigen kijk op de wereld en het eigen leven. De leerling vormt zichzelf tot deelnemer aan de samenleving, tot burger."

René Gude

Ibuka ik herinner me

Wie ben je, wat is je persoonlijke verhaal, wat vinden anderen van je?
Ibuka zoekt de ruimte op om bij deze vragen stil te staan. In deze voorstelling van Theater Utrecht staat het thema identiteitsontwikkeling centraal. Deze nieuwe productie is geschreven door Ad de Bont en behandelt op hedendaagse wijze deze grote en klassieke levensvraag:

Wat bepaalt wie je bent?

Met 'Voorstellingen in de klas' komen jongeren op actieve en intieme wijze in aanraking met theater. Voor Theater Utrecht gaat het aanbieden van toneelvoorstellingen over het geloof dat mensen door theaterervaringen kunnen groeien: persoonlijk en artistiek. *Ibuka* toont op intense wijze de ingewikkeldheid van identiteitsvorming bij adolescenten. Dit toneelstuk vertelt het verhaal van Pio, een 16-jarige vriendelijke jongen, die het op school naar zijn zin heeft en goed kan leren. Zijn gedrag verandert als hij achter het oorlogsverleden van zijn Rwandese vader komt.

Deze docentenhandleiding informeert over de praktische zaken van *Ibuka*, zoals de inrichting van het lokaal, de opzet en inhoud van voorstelling en de mogelijkheid om de voorstelling in een vervolgles te verwerken. Op www.ibuka.nl is extra materiaal te vinden over de voorstelling, de acteurs en personages, literatuurtips en achtergrondinformatie. Ook is er een aflevering te beluisteren van het radioprogramma dat Carmen voor Pio maakt.

Wij hopen dat *Ibuka* leerlingen weer op het puntje van hun stoel laat zitten en dat er mooie gesprekken in de klas zullen ontstaan.

Alle makers van *Ibuka*.

Inhoud

1. Technische zaken (pag. 3)

2. Voorstelling (pag. 4)

3. Verwerkingsopdracht (pag. 5)

Opstelling 1
Aanvang van de voorstelling

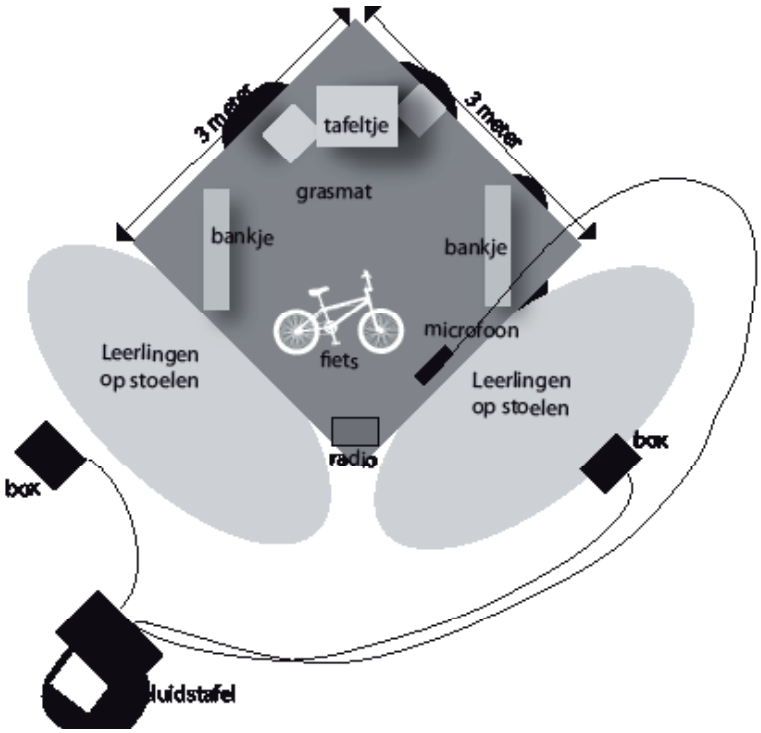

1. Techniek

• Er komen drie acteurs
en een technicus in de klas

• De opstelling van de stoelen, techniek en het decor worden van te voren klaar gezet in overleg en met medewerking van de docent. Zie opstelling 1 (pag. 2)

• Bij meerdere voorstellingen op een school blijft de opstelling staan in een afgesloten lokaal

* **Gacaca court**
In 2001 is in Rwanda deze rechtsvorm opnieuw ingesteld om bij te dragen aan de verzoening tussen de Hutu's en de Tuti 's. Mensen komen bij elkaar, vaak op een grasveld, om in het openbaar verhoren te houden.

• **Opstelling 2**

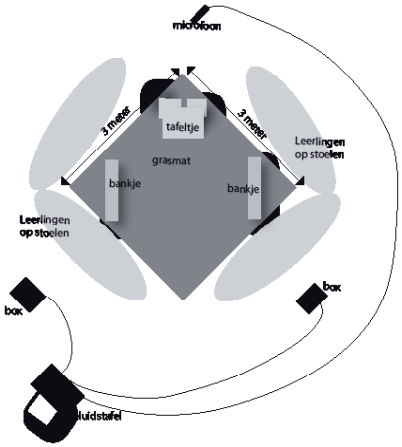

** Radio Ibuka
Te beluisteren via www.ibuka.nl.
Op deze site is extra materiaal te vinden over de voorstelling en de acteurs.
Ook kan je daar luisteren naar een radioprogramma dat Carmen voor Pio maakt. En naar de ingesproken boodschappen van de leerlingen.

2. Voorstelling

De voorstelling duurt twee aaneengesloten lesuren, bestaat uit twee delen en wordt gespeeld door drie acteurs.

Personages
Pio - gespeeld door Cèlion Kerk
Leopard - gespeeld door Urias Boerleider
Carmen, Consolata, Rector en Politieagent - al deze vier personages worden gespeeld door Anne van der Burg. Op www.ibuka.nl worden de personages uitgebreid voorgesteld.

Deel 1
De voorstelling bestaat uit 3 actes:

• **Acte 1**
duur 50 minuten
De 16-jarige Pio, kind van een Nederlandse moeder en een Rwandese vader, Leopord Nikuze. De vader is in 1995, een jaar na de genocide in Nederland komen wonen. De moeder is bij de geboorte van Pio overleden. Leopord en Pio hebben hierdoor een hechte band. Pio is een vrolijke, sportieve jongen en een goede leerling. Pio zit in zijn eindexamenjaar. Alles gaat goed tot hij een mysterieuze vrouw ontmoet, Consolata. Pio verdwijnt en niemand weet wat er aan de hand is. Carmen, Pio's schoolvriendin, gaat op onderzoek uit. De reden voor de plotselinge verandering in Pio's gedrag blijkt te maken te hebben met het verleden van zijn vader. Leopord heeft een ander rol gespeeld in de oorlog dan Pio wist.

• **Acte 2** Gacaca court
hier worden leerlingen bij betrokken duur 20 minuten
Carmen, belegt een **Gacaca court***, omdat dit Pio en zijn vader zou kunnen helpen. Leerlingen worden uitgenodigd om rond het gras te komen zitten (opstelling 2). Aan het einde van deze zitting stelt Carmen de leerlingen twee vragen:
1. Pio wil zijn vader niet meer zien of hij wil er met zijn vader uitkomen.
2. Pio is volwassen genoeg om zelf te beslissen of hij zijn vader wel of niet meer wil zien.

De leerlingen kiezen door bij Pio of Leopord te gaan staan.
Tot slot worden er drie stellingen voorgelegd:
1. Het is goed dat Consolata de waarheid aan Pio heeft verteld.
2. Ik snap dat Pio daarna met niemand meer wilde praten.
3. Pio kan Leopord vergeven.

De leerlingen kiezen door bij Pio of Leopord te gaan staan. De acteurs vragen leerlingen naar argumenten voor hun keuze.

• **Acte 3** De brief
epiloog 5 minuten
Carmen vraagt de leerlingen hoe zij Pio kunnen helpen of adviseren.
Pio reageert op de adviezen van leerlingen. In zijn brief verwerkt hij enkele zinnen die leerlingen hebben gezegd (brief pag. 6). Hiermee eindigt de voorstelling en stappen de acteurs uit hun rol.

Deel 2
Nagesprek duur 15 min.
O.l.v de acteurs wordt er in drie groepen nagesproken over de voorstelling.
De acteurs vragen aan de leerlingen of zij iets voor Pio willen inspreken op Radio Ibuka**. De les kan hierna afgesloten worden door de aanwezige docent.

3. Verwerkingsopdracht

In de epiloog van de voorstelling stuurt Pio zijn vader een brief. Hij probeert hierin zijn gevoelens te verwoorden over zijn emoti onele worsteling.

• **Vraag aan de leerlingen:**
Welk advies, welke boodschap, welke steun op deze worsteling zouden zij Pio willen geven? Reacties in de vorm van brieven, gedichten, muziektips, boeken en films die troost of steun bieden kunnen via **www.ibuka.nl** aan Pio gegeven worden. Bijzondere inzendingen worden door Theater Utrecht gewaardeerd met een verrassing.

Beste pa

ik ben geslaagd. maar dat heb je waarschijnlijk al van carmen gehoord. en ik ben angenomen op de academie voor lichamelijke opvoeding. dus misschien komt alles toch nog goed. al voel ik dat niet zo. het is meer mijn verstand dat dat zegt. mijn gevoel heb ik voorlopig maar in de ijskast gezet. want anders loop ik de hele dag te janken

ik mis je erg. en tegelijkertijd wil ik je absoluut niet zien. omdat ik bang ben. dat ik dan die andere man in de ogen moet kijken die man die de familie van consolata heeft vermoord. die vrouwen heeft verkracht. die kinderen zonder genade in stukken heeft gehakt.

hoe kan die man mijn vader zijn. dat is onmogelijk. mijn vader is geen slager. mijn vader. dat zijn twee armen die me stevig vasthouden. twee handen die over mijn haar strijken. twee ogen die mijn moeder hebben gezien. mijn vader . dat is een held achter een fornuis. een sukkel achter een strijkplank. een opschepper langs een zijlijn. een stumper achter een naaimachine mijn vader. dat is mijn beste vriend

hoe kan ik tegen mezelf zeggen. mijn vader is een monster. een sadist. een verkrachter. mijn vader is een verraderlijke draaikolk. een valkuil een slagersmes . een machete dat kan ik niet. dat wil ik niet

dus zeg ik maar niets meer. houd ik mijn lippen stijf op elkaar. in het begin was dat niet moeilijk. ik had het druk met het eindexamen met de trainingen. met de toelatingsexamens. maar nu dat allemaal voorbij is. oel ik het gewicht van de stilte

want als je niet praat. zelfs niet meer tegen jezelf. wordt je hart een moordkuil. wordt het akelig stil
en koud om je hart. en langzaamaan. dringt dat tot iedereen door. laten je vrienden het één voor één afweten. dus ik kan maar beter weer gaan praten. doet er niet toe tegen wie

en waarom dan niet tegen jou. op een veilige afstand. per email bijvoorbeeld. wie weet wat dat oplevert

beste pa. ik wil geen begrip voor je hebben. begrip is een hellend vlak. voor je het weet. wordt begrip acceptatie. medeplichtigheid. vergeet je wat nooit vergeten mag worden. maar zonder begrip. ben ik alleen op de wereld. en dat kan ik niet aan

dus wat moet ik doen. ik weet het niet. ik weet het niet.
ik weet het niet

Pio

Colofon

Script: Ad de Bont
Artistiek concept: Thibaud Delpeut
Regie: Eva Tijken
Spel: Urias Boerleider, Anne van der Burg en Cèlion Kerk
Educatie: Hanna Jansen

Over Theater Utrecht

Vanuit de kernwaarden verbeelding, verdieping en verbinding is Theater Utrecht op zoek naar theatrale antwoorden op de fundamentele vragen die mensen stellen in dit gespannen tijdsgewricht. We zien het theater als de meest geschikte plek om vrij te kunnen denken en om samen met ons publiek te durven dromen over de wereld van morgen.

Met zijn thuisbasis in Utrecht behoort Theater Utrecht tot de meest toonaangevende theatergezelschappen van Nederland. We kiezen hoogtepunten en klassiekers uit het toneel en de literatuur, en zetten die naar onze hand in uitdagende, betrokken en hoogwaardige voorstellingen met een sterk muzikaal karakter. We organiseren tal van theatrale activiteiten samen met ons publiek en partners. Die variëren van lees- en theaterfeuilletons tot ontmoetingen tussen wetenschap, maatschappij en kunst (Wild Horses), en van openbare repetities tot voorstellingen met scholieren in hun klaslokalen.

Onze voorstellingen en activiteiten zijn tegelijkertijd een zoomlens en groothoeklens om te kijken naar onze tijd en te reageren op actuele gebeurtenissen in onze samenleving. Want we zien het theater als de meest geschikte plek om vrij te kunnen denken en om in gezamenlijkheid met ons publiek te durven dromen over de wereld van morgen.

Onze uitvalsbasis is ons eigen theater De Paardenkathedraal gelegen in de wijk Wittevrouwen – van hieruit trekken we naar theaters en schouwburgen in heel Nederland en zoeken we bijzondere locaties en festivals op.

Theater Utrecht wordt structureel gesubsidieerd door Gemeente Utrecht en het Ministerie van OCW.

Theater Utrecht

Hoefijzerstraat 10
3572 BW Utrecht
T: 030-2737300

www.theaterutrecht.nl
www.ibuka.nl
info@theaterutrecht.nl

www.facebook.com/theaterutrecht
www.twitter.com/theaterutrecht
www.instagram.com/theaterutrecht